

Obsah

Úvod	13
I Morálna teológia vo svetle sociálnej náuky 19. a 20. storočia	21
1 Vplyv sociálno-politických premien v 19. storočí na morálnu teológiu	23
1.1 Absolutizácia štátu, nacionalizmus a kritika kresťanskej morálky a hodnôt	24
1.2 Morálna teológia v perspektíve I. vatikánskeho koncilu	35
1.3 Sociálna náuka pápeža Leva XIII. a jej význam pre morálnu teológiu	38
1.4 Právo na prácu a súkromné vlastníctvo z pohľadu morálky na prelome 19. a 20. storočia	45
1.5 Chápanie morálky a svedomia v kontexte modernizmu	48
2 Morálna teológia v 20. storočí a jej dilemy	53
2.1 Nespravodlivé štruktúry kolonializmu, rasizmu, násillia a chudoby	53
2.2 Prvá svetová vojna, revolúcia v Rusku a nárast protikresťanských nálad	56
2.3 Druhá svetová vojna, absencia morálky a fenomén viny	62
2.4 Totalitné vlády a nesloboda	67
2.5 Vzťah morálky a práva v druhej polovici 20. storočia	70

3 II. vatikánsky koncil a úlohy morálnej teológie	73
3.1 Morálne výzvy v dokumentoch: <i>Mater et magistra</i> , <i>Pacem in terris</i>	73
3.2 <i>Lumen gentium</i> , <i>Perfectae caritatis</i> , <i>Declaratio de educatione</i> <i>christiana</i> , <i>Dignitatis humanae</i> , <i>Gaudium et spes</i>	76
3.3 <i>Populorum progressio</i> , <i>Octogesima adveniens</i> a univerzálnosť pozemských dobier	81
3.4 Pokoncilové postoje k životu. Hmotné a duchovné hodnoty v procese morálnej formácie	87
3.5 Vzťah vedy a morálky v 20. storočí	88
4 Pokoncilové oživenie foriem spoločenstva a posväcovanie ľudského života	96
4.1 Sviatosti – ich efektivita a vplyv na morálny život kresťana	97
4.2 Kresťanský pohľad na ľudské telo a integritu človeka a života ...	109
4.3 Fyzické a duševné zdravie ako hodnota	115
4.4 Núdzové situácie, sebaobrana a sebaobeta	119
4.5 Problém vojen z pohľadu morálky. Hlad a nespravodlivosť vo svete	121
5 Morálna náuka v diele blahoslaveného Jána Pavla II.	138
5.1 <i>Redemptor hominis</i> a <i>Laborem exercens</i>	141
5.2 <i>Sollicitudo rei socialis</i> , <i>Mulieris dignitatem</i> a <i>Centesimus annus</i> ...	143
5.3 Morálno-etické encykliky <i>Veritatis splendor</i> a <i>Evangelium vitae</i> ..	149
5.4 <i>Familiaris consortio</i> a <i>List rodinám</i>	155
5.5. <i>Fides et ratio</i> alebo o integrálnej výchove k sociálnosti a humánosti	156
II Morálna teológia v multikulturálnom 21. storočí a jej výzvy	161
1 Morálna teológia v 21. storočí	163
1.1 O náraste národného egoizmu na počiatku 21. storočia alebo o morálnom konsenze, populizme a európskej krátkozrakosti ...	165
1.2 Demokracia, formálne kresťanstvo a koncept svedomia	167
1.3 Svedomie a normatívnosť. Záväznosť vo svedomí a vzťah medzi svedomím a pravdou, svedomím a právom a svedomím a vedou	169
1.4 Sloboda svedomia a autonómne rozhodovanie	172

1.5	O práve na výhradu vo svedomí (aktuálne kontroverzie v legislatíve EÚ	177
2	Hriechy proti rozumnosti a ľudskosti – žiť a nechať žiť	181
2.1	Postmoderné ohrozenia života, zdravia, dobrého mena, súkromného vlastníctva a ľudských práv	182
2.2	Korupcia a praktiky zahmlievania finančných tokov, úžera, krádeže, podvody, klamstvá, vraždy a samovraždy	187
2.3	Terorizmus a organizovaný zločin ako nástroj morálneho zla	194
2.4	Trest smrti, trestné právo a trestný poriadok z pohľadu súčasnej morálnej teológie	196
2.5	Zodpovednosť a spoluzodpovednosť kresťana za život, za humánny svet a vzťahy	199
3	Katolícka morálka v pluralitnom kontexte	202
3.1	Rodové rozdielnosti a rovnosť. Ženy – muži, paternalizmus – feminizmus a gender teórie	203
3.2	Ľudská pohlavnosť, sexualita, sexuálna výchova, antikoncepcia, sterilita, konkubinát a partnerské spolužitie	206
3.3	Manželský zväzok a rodina, cudzoložstvo, smilstvo, manželská odluka a rozvodovosť	210
3.4	Homosexualita, transsexualita, transvestitizmus, AIDS, estetické transplantáty	213
3.5	Ľudská dôstojnosť a ľudské možnosti (abort, eutanázia)	219
3.6	Katolícka morálka v 21. storočí a najnovšie génovo-genetické a klonovacie technológie	228
4	Ekologicko-environmentálna problematika	233
4.1	Svet ako <i>kozmos</i> a Zem ako <i>oikos</i> – miesto pre harmonický život	233
4.2	Potreba angažovanosti pre dobro, pokoj a spravodlivosť	236
4.3	Práva, povinnosti a zodpovednosť	238
4.4	Postmoderné neresti a profesionálne kompetencie	240
4.5	Cnosti a urgentná potreba ich inovácie	242
5.	O kresťanskej exemplárnosti a evanjeliovej aktuálnosti v náuke Benedikta XVI. a pápeža Františka	248
5.1	<i>Deus caritas est (Boh je láska)</i>	249

5.2	<i>Spes salvi (O kresťanskej nádeji)</i>	252
5.3	Viera a konklúzie vyplývajúce zo spätosti viery a morálky	256
5.4	Itinerárium dokonalosti a potreba morálnych autorít v náuke Benedikta XVI.	258
5.5	O potrebe nového návratu k evanjeliovej Cirkvi v náuke pápeža Františka	261
	Záver	267
	Literatúra	269
	Menný register	275
	Summary	280